

L'EDUCACIÓ AL COSTAT DE TOTES LES PERSONES

Angel Marzo Guarinos
Mestre d'adults
CFA Canyelles

La crisi sanitària que estem vivint n'hauria d'ensenyar que cal estar preparats. Fer cas del coneixement col·lectiu i dotar-nos d'eines de resposta, fins i tot per a les situacions més extraordinàries, és una bona inversió. L'educació és una eina de prevenció i és una eina útil a totes les edats de la vida. Una persona adulta quan decideix iniciar una formació ho fa compaginant-la amb el temps del seu l'espai personal després de la feina, en paral·lel amb altres tasques quotidianes. Es posa en l'educació l'esperança d'un futur millor. Joves que volen completar els seus estudis per tenir una feina i un lloc digne en la societat, persones adultes que completen o perfeccionen competències sovint imprescindibles per la societat del coneixement de la comunicació, altres de més edat, actives, que volen continuar fent una aportació cabdal per l'esforç comú i desenvolupar les capacitats fins a on sigui possible. Es fa amb força i dedicació. I d'aquestes activitats com a societat rebem un guany valuós, tenir persones més conscients, més capaces d'enfrontar-se als reptes i sovint també més solidàries.

La crisi que estem vivint actualment ha impactat directament en el procés de formació de moltes persones adultes. Ha dificultat o trencat moltes dinàmiques malgrat els esforços d'aquelles persones que estudien i les dels seus formadors. La repercussió no ha estat homogènia. Com més inicials eren els estudis més dificultats s'ha tingut per continuar. Aquells que viuen en espais molt reduïts, les treballadores i treballadors que han hagut de continuar les seves feines de serveis essencials, mares i pares que han hagut de tenir cura dels petits, les que tenen situacions de vida precàries, els nouvinguts, moltes persones han hagut de fer un esforç de reubicar-se, per respondre a una situació imprevista i complicada.

La resposta de les treballadores del sector educatiu ha estat d'esmerçar les poques eines que tenim per donar suport a les persones. Per mantenir el fil de la voluntat de millora d'adaptació i de compromís amb la recerca de solucions. No deixar caure l'esforç que havíem mantingut durant tot el curs i permetre treure un profit. Conscients que els nostres estudiants eren sovint els que ho tenien més difícil hem recorregut als emails, els telèfons, les videoconferències, els recursos en la xarxa... Ens hem reinventat. Amb un punt de desubicació i sabent que ara el que és prioritari és sortir d'aquesta situació complicada.

La força de la proximitat que és una de les eines que ens permet arribar a la persona i donar suport al seu camí s'ha truncat aquests dies. I hem hagut de treballar per fer front al desànim, l'aïllament, el tancament, les pors... En aquesta tasca hem descobert xarxes de suport solidari als barris i pobles fent mascaretes, fent costat als sanitaris, portant menjar a cases, trucant a aquells que estaven més sols. La resposta dels estudiants quan ens hem posat en contacte amb ells ha aixecat els ànims. Tenir una mà que se't brinda en aquest moment d'incertesa sempre és ben rebut.

Sabem que ara vindran moments molt difícils, especialment durs per les persones amb les quals treballem des de l'educació bàsica de persones adultes. I estem convençuts que més que mai serà important que l'educació estigui al costat de les persones per acompanyar el seu procés de superació d'aquestes dificultats. Aquests dies hem fet un aprenentatge accelerat de tecnologies de la comunicació, de noves modalitats formatives però la innovació ve ara, la innovació no està només en l'ús de mitjans tecnològics sinó en atendre amb les millors eines les necessitats i desitjos de les persones. I per això, cal tenir especial atenció, a les relacions impulsen l'aprenentatge, estimulen la continuïtat, fan possible un clima de confiança propici al desenvolupament de les dones i els homes que fan la formació.

Probablement la formació d'adults no sortirà en els titulars de premsa, però no per això serà menys important. L'educació no es fa durant la infància d'una vegada per sempre, és un procés permanent. I durant l'etapa adulta de la vida pot donar suport a l'adaptació al món del treball, a les possibilitats de tenir cura d'un mateix i dels altres, a l'impuls de la cultura i la societat. Necessitarem una oferta renovada, en xarxa, capaç de trobar sinergies amb altres sectors, amb flexibilitat de programes, d'horaris, de recursos, que incrementi la proximitat amb les persones per orientar-les, acompanyar-les, perquè desenvolupin les eines imprescindibles en aquest moment.

Per sortir de la crisi la formació no és prescindible. Necessita recursos apropiats i suficients. Cal una nova organització més enllà dels motlles de l'educació acadèmica, escolaritzant. I no pot ser únicament la manera d'aconseguir unes acreditacions parcials sense mirar el conjunt de les necessitats de la persona i la societat.

Hem de cercar la manera de rendibilitzar recursos i això implica buscar mecanismes de cooperació entre tots els agents socials que intervinem en el procés formatiu. És el moment de repensar la formació com a instrument per aconseguir major grau d'autonomia de les persones i major capacitat per contribuir a resoldre els problemes greus als quals ens enfrontem com a societat.

Cal recuperar l'horitzontalitat que l'educació necessita i que de vegades va en contra de les dinàmiques més unidireccionals que els mitjans virtuals acaben instaurant. Es necessita la interacció, la comunicació, l'esforç compartit i també aprofitar el saber fer de les treballadores i treballadors del món educatiu.

